

BELASTINGONTDUIKING TRUSTKANTOREN

Duits ondernemersduo waste plagiaat wit

Een Zwitsers-Duits echtpaar ontdekt mogelijk de Duitse belastingen via Nederland. Een van de 39 vermeende witwascircuits in een Fiod-onderzoek

Vasco van der Boon, Siem Eikelenboom en Gaby de Groot
Amsterdam

Ze hadden het goed voor elkaar. In Lörrach, een fraai stadje in de Duitse deelstaat Baden-Württemberg, en in het Zwitserse Sankt Gallen dreven de Zwitser André Bapst en zijn Duitse echtgenote Gabi sinds 2001 twee onderwijsinstellingen waar alleen schriftelijke studies werden gegeven. 140 in totaal. Per cursus moesten de studenten twee tot elf ordners aanschaffen voor € 300 tot € 500 per stuk. De studenten kregen te horen dat de gevolgde studies overal in Europa waren erkend.

De zaken gingen goed. Het echtpaar Bapst verdiende € 40.000 per maand. Maar in 2007 kwamen er problemen. De Duitse justitie in Mannheim begon na beschuldigingen van ex-werknemers een onderzoek. Tot overmaat van ramp werd Gabi in de vroege ochtend van 23 oktober 2008 langs de snelweg A45 bij Dortmund liggend in de berm aangetroffen door een passerende automobilist. Ze verkeerde in shocken vertelde dat ze de avond daarvoor uit haar kantoor was ontvoerd door twee gewapende mannen.

De ontvoering werd meegenomen in het hoofdonderzoek dat zich onder meer richt op oplichting. Het echtpaar zou hebben geknoeid met het studiemateriaal. Dat was niet origineel, maar zou illegaal bijeen zijn gegaard, gescand, gekopieerd en in ordners gestopt. De oorspronkelijke auteurs van de teksten wisten van niets. De ordners zouden afkomstig zijn van een Nederlandse vennootschap, BHC. Maar in feit werd alles gedrukt in Lörrach en in het nabij gelegen Weil am Rhein. BHC stuurde nooit ordners, alleen facturen.

Toch deed het echtpaar volgens justitie alsof het copyright op het studiemateriaal bij hen berustte. Dit copyright had André Bapst verkocht aan het Liechtensteinse AFL, een firma die hij voor dit doel had opgericht. AFL had de licentie weer overgedragen aan BHC die de licentie doorverkocht aan de onderwijsinstellingen van Bapst in Lörrach en Sankt Gallen.

De fiscale opsporingsdienst Fiod noemt de overeenkomsten tussen BHC en deze onderwijsinstellingen 'schijnovereenkomsten'. In het strafdossier staat: 'BHC is hiertussen geplaatst om de opbrengsten van de twee instituten te drukken met behulp van gefingeerde bedrijfsuitgaven zoals de

Het studiemateriaal zou niet origineel zijn, maar illegaal bijeen zijn gegaard, gescand en gekopieerd

“ F2, 20/2/15
“ **'BHC is hiertussen geplaatst om de opbrengsten van de twee instituten te drukken'**

Uit het Nederlandse strafdossier-Bapst

“ **'BHC moest ertussen gaan zitten vanwege het gunstige belastingklimaat in Nederland'**

Een BHC-medewerkster, zoals geciteerd in het strafdossier

licentiekosten die de instellingen betalen aan BHC.'

Uit het Duitse strafdossier, dat in handen is van Het Financieele Dagblad, blijkt dat het echtpaar Bapst in Duitsland wordt verdacht van onder andere belastingontduiking, misbruik van titels, bedrog en valsing van oorkondes. De rechtszaak moet nog plaatsvinden. In Nederland is de zaak Bapsteen van de 39 vermeende witwascircuits in het grote strafdossier Trust EU.

Uit het Nederlandse dossier, dat deels in handen is van het FD, blijkt dat het Duitse echtpaar in 2001 bij het Amsterdamse trustkantoor Van Doorn (later: Cautegroep) was terechtgekomen. Tijdens een bespreking in Amsterdam werd besloten geldstromen uit hun licenties op het studiemateriaal te laten lopen via de doorstroomvennootschap Bureau voor Handelsbemiddeling en Commissiezaken Van Doorn (BHC). 'BHC moest ertussen gaan zitten vanwege het gunstige belastingklimaat in Nederland', getuigt een BHC-medewerkster in het strafdossier.

Op zich is een constructie zoals die door het echtpaar Bapst en BHC was gekozen niet illegaal, maar dan moet wel sprake zijn van een echte overeenkomst, en dat is volgens de Duitse en Nederlandse justitie hier niet het geval. 'Enig legaal fiscaal en/of financieel-economisch ratio ontbreekt aan het tussenschuiven van BHC dat feitelijk niets anders doet dan de van de onderwijsinstellingen ontvangen gelden doorboeken naar de offshorebankrekening van AFL in Liechtenstein zodat het buiten zicht van de Duitse fiscus valt', concludeert de Fiod.

Onderzoek bracht aan het licht dat AFL al aan BHC de licentierechten verkocht terwijl AFL die zelf nog niet bezat. Sterker: AFL was op dat moment nog niet eens opgericht. 'Dit versterkt mijn vermoeden dat het om een schijnconstructie gaat', schrijft een Fiod-rechercheur. Het contract tussen AFL en BHC is volgens hem opgemaakt door Erwin de Ruiters, toenmalig directeur en mede-eigenaar van BHC. De facturen die BHC naar de onderwijsinstellingen verstuurde, waren volgens de Fiod alleen maar bedoeld om geldstromen te creëren en zo kostenposten op te voeren ten laste van de omzet.

De Ruiters zegt dat uit niets blijkt dat AFL op dat moment nog niet was opgericht. Volgens hem slaat de Fiod de plank mis met die licentierechten en betroffen de overeenkomsten andere rechten.

Het echtpaar Bapst heeft met medewerking van BHC € 3,6 mln buiten zicht van de Duitse fiscus gestald. BHC verdiende aan fees bijna € 280.000. Door het opmaken van de vermeende valse licentieovereenkomsten hebben BHC, De Ruiters en nog drie andere (oud-)medewerkers zich volgens de Fiod schuldig gemaakt aan valsheid in geschrifte.

Gabi Bapst is momenteel voorzitter van een vereniging voor technische experts. Over haar ontvoering stelt de Duitse politie dat een onderzoek daarnaar geen enkel spoor heeft opgeleverd: 'Er is de urgente verdenking dat mevrouw Bapst de ontvoering zelf in scène heeft gezet.'

Wat André Bapst nu doet, is onbekend. Hij reageert niet op mails van Het Financieele Dagblad.